

[Statsministeren.]

udviklet en ganske betydelig økonomisk styrke, med hvilken der følger et ansvar, ikke blot for vor egen skæbne, men også i videre forstand.

Hr. Tindemans mener i sin rapport at kunne konstatere, at der i de europæiske lande er en udbredt følelse af sårbarhed og afmægtighed. De enkelte stater synes for svage til at tage udfordringerne op. Derfor er der i befolkningerne en udbredt forståelse for samarbejdets nødvendighed, og i den omgivende verden er der også en klar forventning om, at de europæiske lande optræder samlet. Jeg tror bestemt, hr. Tindemans har ret i denne vurdering.

Vi ønsker desuden fra dansk side, at Europa skal skabe sig muligheder for at opbygge og udvikle et samfund på sine egne forudsætninger. Vi ønsker ikke at se Europa underlagt et dogmatisk og autoritært system. Vi ønsker heller ikke at se vores samfund blive domineret af et privatkapitalistisk systems vildskud.

Der er overalt i Europa og ikke mindst i Danmark en betræbelse i gang for at tilføre samfundsudviklingen et større indhold af kvalitet. Det er krav, som stilles til udviklingen både i den private og i den offentlige sektor. Skal disse bestræbelser lykkes, må vi skabe rammer og regler, som rækker ud over nationalstaterne. Dette erkendes af stadig flere som absolut nødvendigt.

Vi må, siger Tindemans i sin rapport, med det europæiske samarbejde medvirke til at skabe en ny type samfund; et Europa, der er mere demokratisk, et Europa, der er mere solidarisk, og som tager større hensyn til den enkelte. Dette er ord fra Tindemansrapporten, som den danske regering helt kan tilslutte sig, ikke mindst i en tid, hvor vi her i landet også mærker en reaktion, et koldt pust, som blæser i modsat retning.

Der er i de europæiske folks historie, i deres tænkning og idealer store værdier, som forpligter os over for fremtiden. Vi må til vore efterkommere overlade et samfund, som værner om, men som også videreudvikler disse ideer.

Det er nu ca. 20 år siden, grundlaget for De europæiske Fællesskaber blev lagt. Den frygt, som langt op i 1950erne fandtes for, at indreuropæiske konflikter igen skulle

bryde ud, er for længst forsvundet. Det var denne frygt, som var de europæiske samlingsbestræbelsers udgangspunkt og drivkraft i de første år.

I 1960erne var de europæiske landes bevidsthed koncentreret om den økonomiske vækst. Store fremskridt blev her gjort, ikke mindst på det grundlag, som var skabt med Romtraktaten og samarbejdet i EF.

Man kan sige, at Europa i disse år først og fremmest var optaget af sine indre økonomiske problemer. Set i tilbageblik må vi vel erkende, at vi under denne fremgang ikke var tilstrækkeligt opmærksom på de farer, som kunne true den. Dette har utvivlsomt medvirket til at uddybe den krise, vi nu er midt i. Det er vel et spørgsmål, om denne erkendelse helt er trængt ud i de kredse, som krisen ikke har ramt med styrke rent personligt.

Det, som udviklede sig i begyndelsen af 1970erne, har vist sig at være, hvad jeg vil kalde et sceneskift af meget afgørende karakter. Den omgivende verden og den økonomiske vækst i sig selv har rejst nogle problemer, som de europæiske lande nu må tage stilling til. Vi må omstille vort vurderingsgrundlag og vor tankegang til den nye situation.

Samarbejdet stilles i disse år over for en alvorlig prøve. Det er ikke nogen hemmelighed, at vi fra dansk side gerne havde set, at alle lande havde følt sig mere forpligtet af det økonomiske samarbejde. Vi har givet udtryk herfor, og vi har understreget, at solidaritet ikke blot måtte komme til udtryk i ord, men også i praktisk handling.

1970ernes problemstilling er mangesidet. Der indgår i den elementer af såvel økonomisk som politisk karakter. Begrebet den europæiske union må betragtes som det samlede sæt af bestræbelser, som de 9 lande i fællesskab udfolder som et svar på den udfordring, vi møder. Der er altså tale om en ny fase i den udvikling af det europæiske samarbejde, som vi har set igennem de seneste år.

Fra nogle sider lægges der ikke skjul på ønsket om, at dette samarbejde vil indebære et skridt i føderalistisk retning, det vil altså sige henimod et Europas Forenede Stater. Denne tankegang, den europæiske føderalisme, har som bekendt spillet en betydelig